

90-vuotisjuhlan JUHLAPUHE

Kalastajatorppa 7.2.2015
Puheenjohtaja Ilkka Tuominen

Arvoisat juhluvieraat, hyvät naiset ja herrat – sekä kaikki seuralaiset.

Minulla on ilo ja kunnia toivottaa teidät tervetulleeksi Suomen hammas-
teknikkoseuran 90-vuotisjuhliin.

Meitä on kokoontunut noin 100 henkeä tänne historialliseen Kalastaja-
torpan pyöreään saliin syömään ja juhlistamaan tätä nuorekasta 90 vuotta
täyttävää hammasteknikkoseuraa.

Alkuun muutama kiitoksen sana.

Ensimmäiseksi haluan kiittää näiden juhlien järjestelytoimikuntaa sekä erityisesti sen vetäjää Jukka Salosta, joka on käytännössä ideoinut ja hoitanut juhlan järjestelyt. Jukalle suuret kiitokset niin näistä 90-vuotisjuhlista kuin kaksista edellisistäkin kymmenvuotisjuhlista juhlista. Kiitokset siis Jukalle kolmen vuosikymmenen juhla järjestelyistä.

Haluan myös lämpimästi kiittää koko ammattikunnan puolesta kaikkia hammasteknikkoseuran stipendirahastoa kartuttaneita.

Lisäksi minulla on ilo ja kunnia kiittää näitä hammasteknikkoseuran 90-vuotisjuhlia tukeneita hammastarvikeliikkeitä, joiden tuki on osaltaan mahdollistanut tämän tilaisuuden.

Ensimmäinen Hammasteknikkojen yhdistys perustettiin jo Venäjän vallan aikana. Toukokuun 6. päivä 1917 perustettu Suomen Hammasteknikkojen yhdistys ei tosin ehtinyt edes aloittaa varsinaista toimintaansa. Yhdistyksen toiminta sammui maassa vallitsevaan sekasortoon, jonka aikaansai Suomen Tasavallan itsenäisyysjulistus ja sitä seurannut kansalaissota.

90 vuotta sitten helmikuun 4. Päivä 1925 kahvila Ylä Brodissa Kruunuvuorenkatu 1:ssä Katajanokalla perustettiin Suomen Hammasteknikkojen Seura. Tässä paikassa toimii tänäkin päivänä olutravintola Pivnice Poseidon.

Runsaat kolme viikkoa ennen Suomen Hammasteknikkojen seuran perustamista oli suomalainen juoksija Paavo Nurmi aloittanut Amerikan kiertueensa.

Kymmenen päivää perustamisen jälkeen, ja ehkä juuri siksi asetettiin Suomeen meille kaikille niin rakas ja mieluisa kirjanpitolaki.

Vuonna 1925 perustetun Suomen Hammasteknikkojen seuran tarkoituksena oli liittää yhteen maan hammasteknikot.

Yleisesti ottaen tuon ajan hammasteknikot olivat valtaosaltaan porvarillisesti ajattelevia. He olivat Hammasteknikkojen Seuran perustamisen aikoihin ristiriitaisessa tilanteessa. He ymmärsivät, että omien etujensa tehokkaaseen ajamiseen he tarvitsivat ammattiyhdistystoimintaa, joka tuolloin tuntui monesta turhan vasemmistolaiselta idealta.

Vuonna 1933 yhdistyksen nimi muutettiin Suomen Hammasteknikkojen Liitoksi. Liitto paneutui myös edunvalvontatehtäviin sekä yhtenäisen valtakunnallisen hinnaston luomiseen ja sen toteuttamiseen sekä valvomiseen.

Tiedotustoiminta oman Hammasteknikkolehden muodossa aloitettiin vuonna 1939, juuri talvisodan kynnyksellä. Talvi- ja jatkosodan aikana lehden toimitus oli rintamalla, joten Hammasteknikkolehti ei sota-aikana ilmestynyt.

Hammasteknikkojen Liitto -nimellä toiminta jatkui lähes viisikymmentä vuotta. Hammasteknikkojen keskuudessa vallinneesta yhteishengestä kertoo mm. oman huoneiston hankinta, jonka varat kerättiin kolehtikeräyksenä.

Kolehtityyppisesti kerätyillä varoilla silloinen Hammasteknikkojen Liitto hankki omistukseensa huoneiston Arkadiankadulta vuonna 1957. Arkadiankadun huoneisto myytiin ja tilalle hankittiin vuonna 1980 Mannerheimintie 52:ssa sijaitseva katutaso liikehuoneisto, jossa Hammasteknikkoseuran toimisto sijaitsee tänäkin päivänä.

Myöhemmin Hammasteknikkojen keskusliitto nimeä kantanut Hammasteknikkojen seura toimi Hammaslaboratorioliiton, Erikoishammasteknikkoliiton sekä työntekijäjärjestö hammasteknisten, kattojärjestönä aina vuoteen 1994. Nimi Hammasteknikkojen keskusliitto tuntuu, ainakin tänä päivänä hieman ylivoimaiselta alle tuhannen ihmisen ammattikunnassa.

23. Huhtikuuta 1994, sääntömuutosten yhteydessä Suomen Hammasteknikkoseura palasi juurilleen. Hammasteknikkoseura-nimi kuvaakin erinomaisesti yhdistyksen toimintaa. Hammasteknikkoseuran toimintaan kuuluu koulutus, tiedotus Hammasteknikkolehden muodossa sekä vuosittain järjestettävät virkistystapahtumat. Hammasteknikkoseuran toimintaan ei kuulu edunvalvonnallisia tehtäviä, tätä varten meillä on varsinaiset edunvalvontajärjestöt Hammaslaboratorioliitto, Erikoishammasteknikkoliitto ja työntekijöitä nykyään edustava ammattiliitto PRO.

Kaikki nämä vuosikymmenet on toiminta perustunut hammasteknisen alan kehittämiseen ja eteenpäin viemiseen talkoovoimin. Tämä on kiistatta erittäin merkittävä saavutus lukumääräisesti pieneltä ammattikunnalta.

Hammasteknikkoseurassa ei ole eroteltu ammattinimikkeitä vaan kaikki hammasteknisellä alalla toimivat ihmiset on pyritty saamaan toiminnan piiriin. Yhteistyö hammasteknisen alan edunvalvontajärjestöjen kanssa on erinomaisella tasolla, niin lehden kuin koulutustapahtumienkin osalta.

Koulutustapahtumia ideoidaan ja järjestetään yhdessä myös hammaslääkärisseura Apollonian kanssa. Toimintaympäristö on mielestäni erinomainen, koulutustapahtumien aiheet käsittelevät suun ja hampaiston kuntouttamista hyvin laaja-alaisesti niin hammaslääkäriin kuin hammasteknikonkin kannalta. Olemme päässeet myös koulutustapahtumissa todellisen tiimityön toimintaympäristöön.

Hammasteknikkojen ammattitaidon oppiminen tapahtui Suomessa kisälli – mestari -periaatteella 1950-luvun lopulle saakka. 1959 perustettiin Hammasteknikkokoulu, joka myöhemmin muutettiin opistoksi ja viime vuosituuhannen lopulla ammattikorkeakouluksi.

Kuten kaikki tiedämme hammasteknikoiden koulutus alkaa Turun ammattikorkeakoulussa tänä syksynä. Helsingissä Metropolia ammattikorkeakoulu ilmoitti alkukesällä 2013, ettei se enää aio kouluttaa hammasteknikoita. Opintonsa aloittaneet opiskelijat saavat suorittaa opintonsa loppuun Metropolia-ammattikorkeakoulussa. Viimeiset Helsingissä opintonsa suorittaneet opiskelijat valmistuvat jouluna 2016.

Kesällä 2013 näytti siltä, että hammasteknikoiden koulutus loppuu Suomesta kokonaan. Ammattikuntamme nopea reagointi ja onnistunut tiedotus hammasteknikoiden koulutuksen tarpeesta Opetus – ja kulttuuriministeriöön sekä lehdistöön kantoi hedelmää. Vetoomuksiimme saimme tueksemme hammasteknikoiden asiaa ajamaan laajalti niin suun terveydenhuollon järjestöjä, yrittäjäjärjestöjä kuin elinkeinoelämääkin.

Kaikkiaan hammasteknikoiden koulutuksen jatkumisen puolesta esitettyjä vetoomuksia ja kannanottoja oli esittämässä lähes 450 000 hengen järjestökentän äänet.

Ammattikuntamme onneksi Turun hammaslääketieteen laitoksen ja Turun ammattikorkeakoulun keskusteluissa päädyttiin syksyllä 2013 hakemaan hammasteknikoiden koulutusta järjestettäväksi Turussa. Joulukuussa 2013 Opetus – ja Kulttuuriministeriö hyväksyi Turun ammattikorkeakoulun koulutuslupahakemuksen. Koulutuksen aloittamisen valmistelevat toimenpiteet aloitettiin jo vuoden 2013 lopulla. Oletettavasti pientä hienosäätöä koulutuksen toteuttamistavassa tehdään vielä pitkään. Onhan kyseessä täysin uuden tyyppinen hammasteknikkokoulutus.

Turkuun muodostuu nyt maailmanlaajuisestikin tarkasteltuna ainutlaatuinen suun terveydenhuollon koulutuskeskittymä. Hammaslääkärien, hammasteknikoiden ja suuhygienistien koulutus järjestetään Turussa hyvin läheisessä yhteistyössä, näin suun terveydenhuollon tulevat ammattilaiset oppivat tiimityön toimintatavat jo opiskeluaikanaan.

Tässä yhteydessä minulla on ilo vielä kerran kiittää koko ammattikunnan puolesta kaikkia niitä, jotka ovat vetoomuksin ja kannanotoin olleet turvaamassa hammasteknikoiden koulutuksen jatkumista yleensä, sekä erityisesti sen siirtymistä osaksi Turussa muodostettavaa suun terveydenhuollon koulutuskeskittymää.

Tulevaisuuden ennustaminen on aina vaikeaa, mutta uskon että Turussa toteutuva läheinen yhteistyö hammaslääkäreiden ja hammasteknikoiden peruskoulutuksessa kehittää tärkeää tiimityötä edelleen. Olen vakuuttunut, että tämä opiskeluaikainen yhteistyö antaa molemmille ammattikunnille entistä paremmat valmiudet proteettisen kuntoutuksen suunnitteluun sekä toteutukseen tulevaisuudessa.

Näiden sanojen ja kiitosten myötä haluan vielä kerran toivottaa meille kaikille hauskaa iltaa nuorekkaan yhdeksänkymmentävuotiaan hammasteknikkoseuran parissa.